

PALMAR OBLİK PARMAK UCU AMPUTASYONLARINDA HOMODİĞİTAL NÖROVASKÜLER ADA FLEBİ İLE ONARIM

Adnan MENDERES, Kutay ULUTAŞ, Haluk VAYVADA, Mustafa YILMAZ, Ali BARUTÇU

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi Anabilim Dalı

ÖZET

Parmak ucu amputasyonları el travmalarının en sık görülen şeklidir. Bu bölgenin rekonstrüksiyonunda şekil, duyu ve fonksiyonun tam olarak sağlanmasına önem verilmelidir. Parmak ucunun transvers amputasyonları çeşitli lokal fleplerle iyi bir şekilde onarılmakla birlikte, oblique amputasyonların rekonstrüksiyonu sorun yaratmaktadır.

Klinigimize başvuran palmar oblique parmak ucu amputasyonu olan dokuz hastaya homodigital nörovasküler ada flebi ile onarım uygulandı. Hastaların postoperatif izlemelerinde başarılı sonuçlar alındı.

Anahtar sözcükler: Nörovasküler, flep, parmak, amputasyon, homodigital

SUMMARY

Fingertip amputations are one of the most common hand injuries. Form, function and sensation should be accomplished while reconstructing this region. Transverse amputations of fingertip can easily be reconstructed by various local flaps. However oblique amputations posses some difficulties. Homodigital neurovascular island flaps are one of the treatment options in this region. nine patients with palmar oblique fingertip amputations were reconstructed by homodigital neurovascular island flaps. Successful results were obtained by this technique presented here.

Key words: Neurovascular, flap, finger, amputation, homodigital

Parmak ucu amputasyonları el travmalarının en sık görülen şeklidir. Bu bölgenin rekonstrüksiyonunda şekil, duyu ve fonksiyonun tam olarak sağlanmasına önem verilmelidir. Parmak ucunun transvers amputasyonları çeşitli lokal fleplerle iyi bir şekilde onarılmakla birlikte, oblique amputasyonların rekonstrüksiyonu sorun yaratmaktadır (1-7).

Klinigimize başvuran palmar oblique parmak ucu amputasyonu olan dokuz hastaya homodigital nörovasküler ada flebi ile onarım uygulandı. Venkataswami ve Subramanian, Lanzetta tarafından tanımlanan trianguler homodigital nörovasküler ada flebi, ya da Joshi ve Pho tarafından tanımlanan dorsolateral ada flebi yöntemleri kullanılarak parmak ucunun kontur, duyu ve fonksiyonel özellikleri sağlanarak iyi sonuçlar elde edilmiştir (2-6).

GEREÇ VE YÖNTEM

Klinigimize tek parmakta palmar oblique parmak ucu amputasyonu ile başvuran toplam dokuz hastanın altısında iş, içinde ev kazası öyküsü vardı. Hastaların yaşları 25 ile 60 arasında değişmekteydi. Dokuz hastaya toplam 12 flep uygulandı. Beş hastada distal falanksta kısmi kemik kaybı mevcuttu. Hastaların içinde keskin tarzda yaralanma varken,

altı adedinde künt tarzda yaralanma ve doku kaybı gerçekleşmiştir. Defektlerin boyutları 1,4-2,4 cm arasında değişmekteydi.

Cerrahi Teknik

Tüm hastalara digital veya aksiller blok ile sağlanan anestezi altında parmağın ulnar ve/veya radial tarafından homodigital nörovasküler ada flebi uygulandı. Fleplerin deri adası amputasyonun şekli ve doku ihtiyacına göre digital arter ve siniri içeren nörovasküler pedikül üzerinde, üçgen V-Y ya da dorsolateral ilerletme flepleri şeklinde planlandı (Şekil 1). Flepler nörovasküler pediküllerini korunarak kaldırdı ve parmak ucundaki defekte ilerletildi. Pediküller, daha fazla mobilizasyon sağlamak amacıyla proksimal falanks ya da metakarpofalangeal eklem düzeyine kadar dissek edildi. Flepler, V-Y ilerletme flebi şeklinde defekte yerleştirilerek donör alanlar primer olarak kapatılmaya çalışıldı. Dört hastada donör alan kapatılması için hipotenar bölgeden alınan kısmı kalınlıkta deri grefti kulandırıldı. Hastaların postoperatif izlemelerinde flep kaybı olmadığı görüldü (Tablo I).

Örnek Olgular

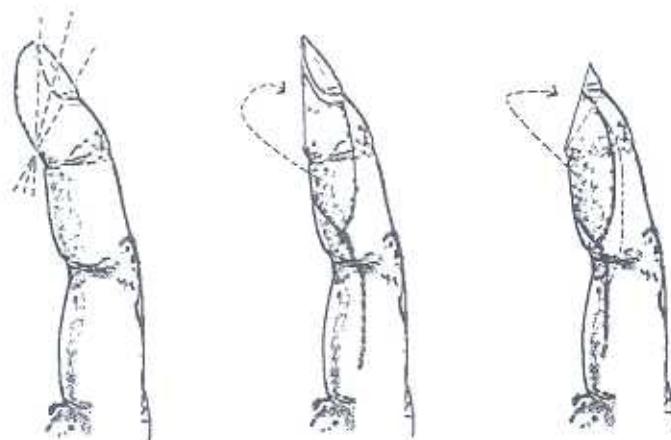
Olgu 1: 55 yaşında bayan hasta distal falanks 1/3 distal kısmının da ampute olduğu keskin tarzda

yaralanma geçirmiştir. Başka bir merkezde distal parça kompozit greft olarak suture edilmiş ancak total nekroz gelişmiştir (Şekil 2 a,b). Nekrotik dokuların debridmanından sonra oluşan palmar oblik doku defekti onarımı için bilateral homodigital nörovasküler ada flebi planlandı (Şekil 2 c,d). Radial taraftaki flep dorsolateral yerleşimli idi ve donor alan kapatılması için hipotenar bölgeden alınan kısmi kalınlıklı deri grefti kullanıldı. Postoperatif komplikasyon gözlenmedi.

Olgu 2: 27 yaşında erkek hasta iş kazası sonucu sol el 3. parmak distal falanksta kemik kaybı olmayan

palmar oblik doku defekti ile başvurdu (Şekil 3 a,b). Bilateral homodigital nörovasküler ada flebi ile rekonstrüksiyon uygulandı (Şekil 3 c,d).

Olgu 3: 48 yaşında erkek hasta distal falanks $\frac{1}{2}$ distal kısmını içeren avulsyon tarzında amputasyon nedeniyle başvurdu (Şekil 4a). Distal parça replantasyon için uygun bulunmadı ve homodigital nörovasküler ada flebi ile amputasyon gürdürü kapatıldı. Dorsolateral bölgede kalan donör alana deri grefti uygulandı (Şekil 4 b).

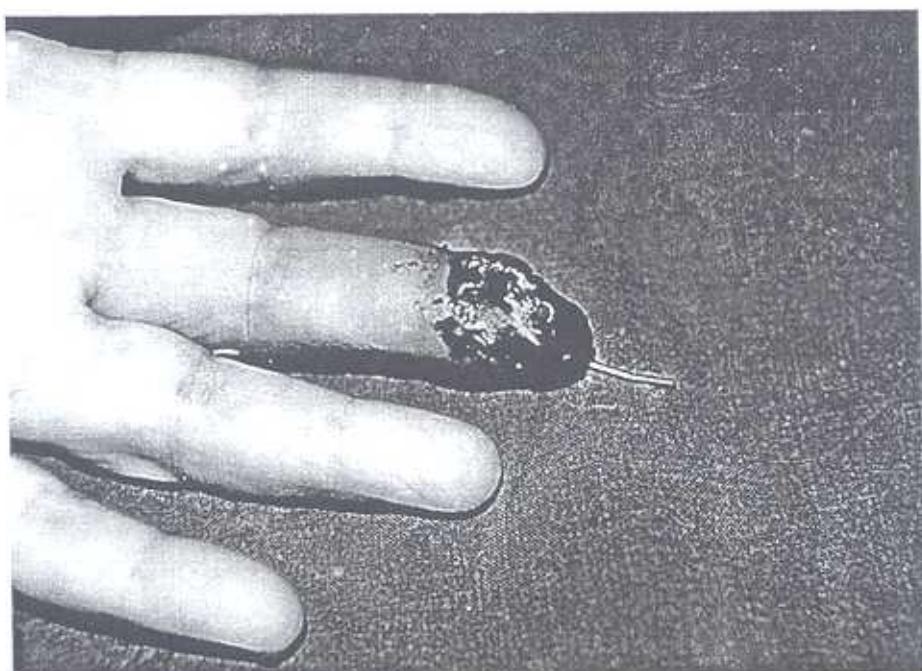

Şekil 1. Nörovasküler ada flebinin planı: Flebin planı defektin boyut ve yerleşimine göre düzenlenenebilir.

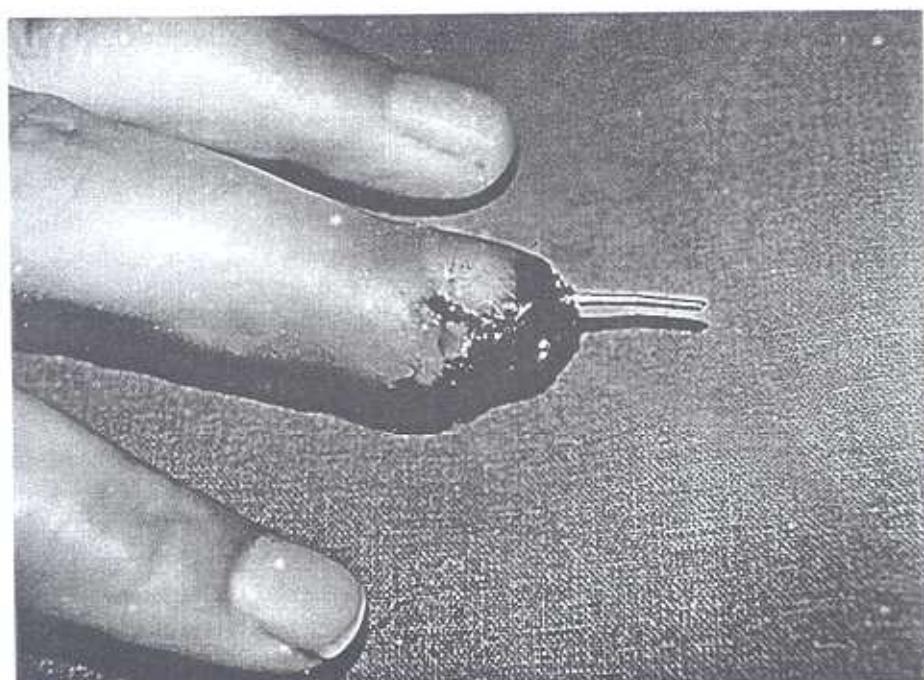
Tablo I. Olguların özelliklerine göre dağılımı

Hasta	Yaş/ Cins	Etiyoloji	Kemik Kaybı	Defekt Boyutları	Operasyon	Donör Alan	Komplikasyon	Takip Süresi
1	55/K	Keskin	1/3distal falanks Yok	1,8x2,3cm 1,8x2,4cm	Bilateral HNAF Bilateral HNAF	KKDG primer	-yok yok	18 ay 14 ay
2	27/E	Künt	1/2distal falanks yok	1,7x2cm 1,5x1,5cm	HNAF HNAF	KKDG primer	yok yok	16 ay 8 ay
3	48/E	Künt	1/2distal falanks	1,6x2cm	HNAF	KKDG	yok	5 ay
4	33/K	Keskin	yok	1,7x1,5cm	HNAF	primer	yok	3 ay
5	25/E	Künt	1/3distal falanks	1,4x1,5cm	HNAF	KKDG	yok	12 ay
6	37/E	Künt	1/3distal falanks yok	2x2,1cm 1,5x1,6cm	Bilateral HNAF HNAVF	KKDG primer	yok yok	8 ay 6 ay
7	60/K	Keskin	yok	1,4x1,5cm	HNAF	primer	yok	
8	30/K	Künt	yok	1,5x1,6cm	HNAVF	primer	yok	

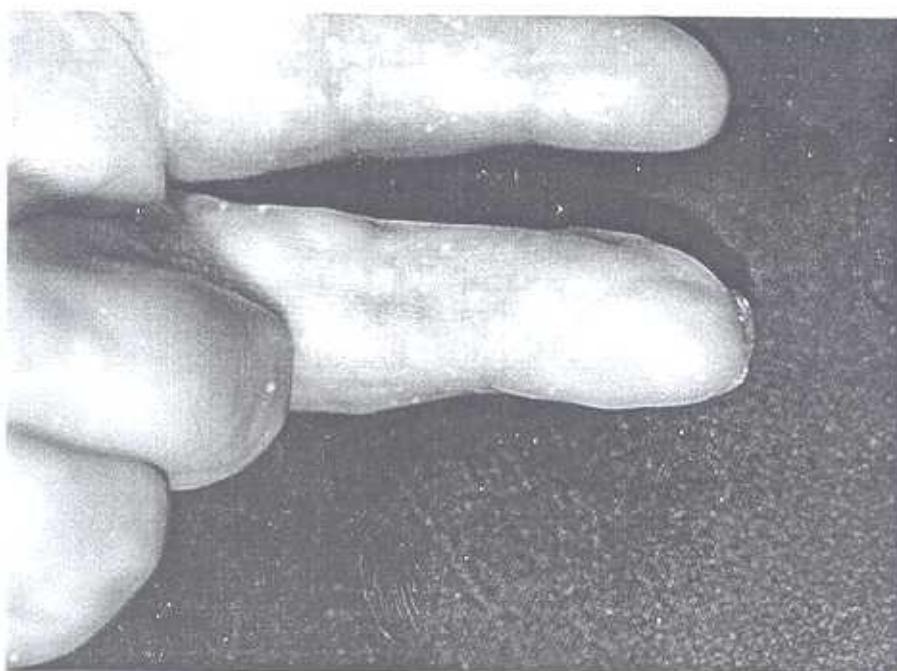
(HNAF: Homodigital Nörovasküler Ada Flebi; KKD: Küsimi Kalınlıklı Deri Grefti K: Kadın; E: Erkek)

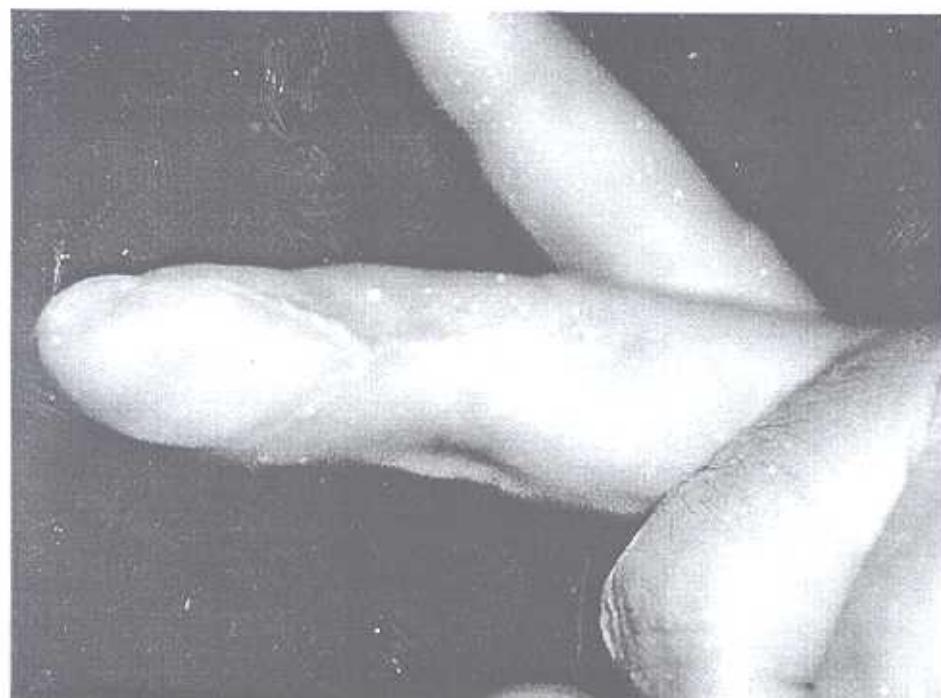
Şekil 2 a. Birinci olgunun operasyon öncesi fotoğrafı

Şekil 2 b. Birinci olgunun operasyon öncesi fotoğrafı; Distal falanks 1/3 distal kısmında amputasyon mevcuttu.

Şekil 2 c. Birinci olgunun operasyon sonrası fotoğrafı: Bilateral homodigital nörovasküler ada flebi+STDG uygulandı,

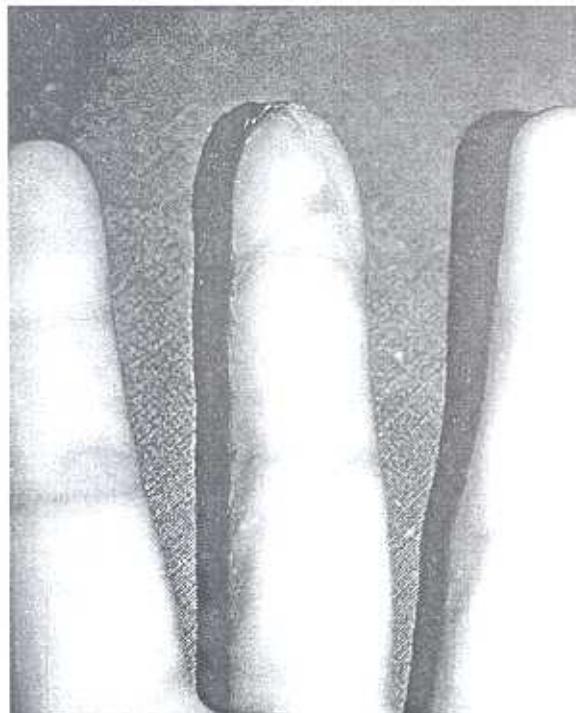
Şekil 2 d. Birinci olgunun operasyon sonrası fotoğrafı

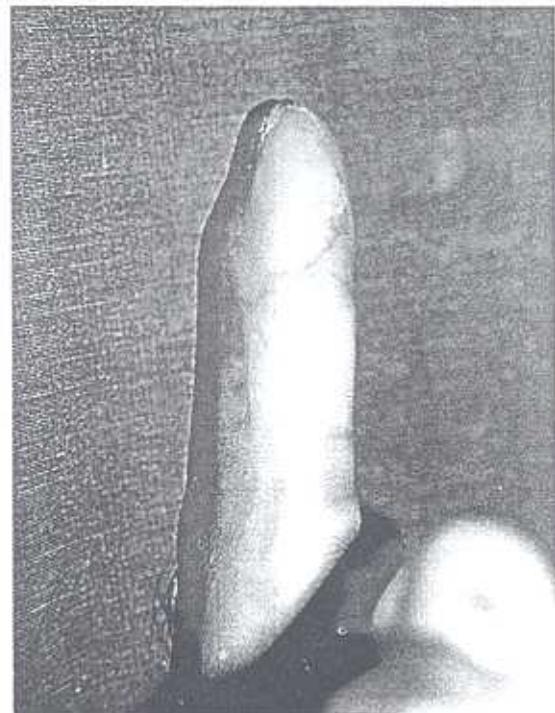
Şekil 3 a. İkinci olgunun operasyon öncesi fotoğrafı: Kemik kaybı ile birlikte olmayan palmar oblik doku defekti mevcuttu.

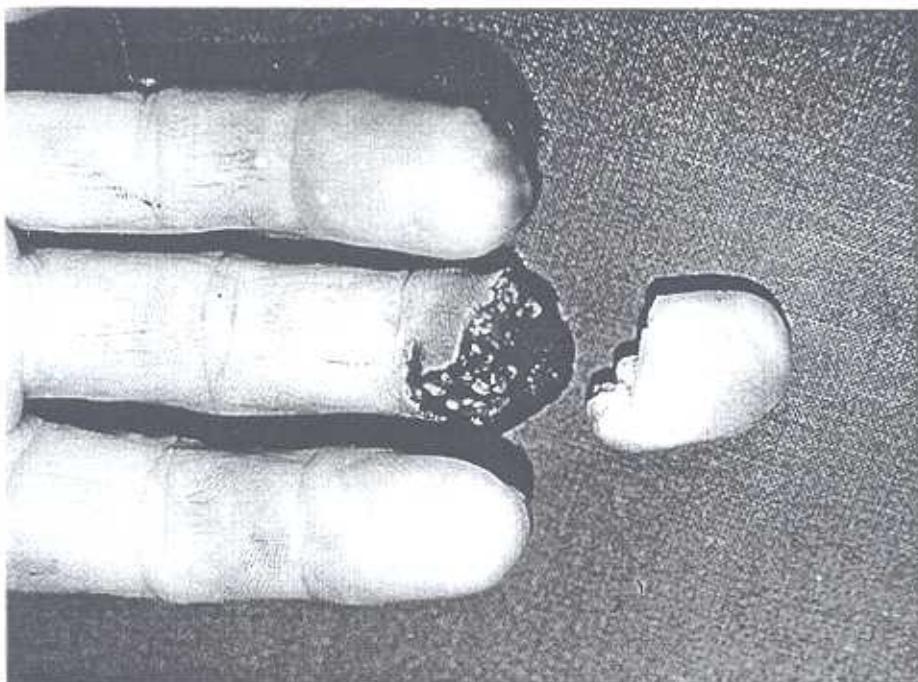
Şekil 3 b. İkinci olgunun operasyon öncesi fotoğrafı

Şekil 3 c. İkinci olgunun operasyon sonrası fotoğrafı:
Bilateral homodigital nörovasküler ada flebi ile onarım uygulandı.

Şekil 3 d. İkinci olgunun operasyon sonrası fotoğrafı

Şekil 4a. Üçüncü olgunun operasyon öncesi fotoğrafı: Distal falanks $\frac{1}{4}$ distal kısmında amputasyon mevcuttu.

Şekil 4b. Üçüncü olgunun operasyon sonrası fotoğrafı: Homodigital nörovasküler ada flebi + STG uygulandı.

SONUÇLAR

Ameliyat sonrası dönemde hastaların izlenme süresi 3 ile 18 ay arasında değişmektedir. Hastaların tümünde kemikte kısaltmaya gerek olmadan kapatma sağlandı. Dokuz hastaya uygulanan toplam 12 flepte nekroz izlenmedi. Dorsalde yer alan donör sahaya greft yerleştirilen dört hastada greftte ait problem gözlenmedi. Tüm hastalar üç hafta sonra işlerine geri döndüler ve izlemelerinde onarılan parmaklarından gerek görünüm, gerekse işlevsel yönden memnun olduklarını belirttiler. Hiçbir hastada hipertrofik skar veya skara bağlı kontraktür gelişimi olmadı. Tüm hastalarda parmak ucu duyusunun operasyondan hemen sonra yeterli düzeyde olduğu gözlandı.

TARTIŞMA

Parmak ucu yaralanmalarında defektin şekline göre deri greftleri veya çeşitli fleplerle onarım uygulanmaktadır. Kemik, tendon ya da eklemin açığa çıkmadığı olgularda deri greftleri yeterli olabilirken, bu yapıları açıkta bırakılan amputasyonlarda flep ile onarım gerekmektedir. Bu amaçla lokal, bölgesel veya uzak flepler kullanılabilmektedir (8,9). Lokal flepler defekt çevresinden sağlanırken bölgesel flepler aynı ekstremiteden ancak daha uzaktan defekte getirilmektedir (9). Cross finger, tenar flep gibi çoğu bölgesel flepler ile kasık ve göğüs ön duvar flepleri gibi tüm uzak flepler, iki aşamalı cerrahi işlem gerektirmesi ve ilk cerrahi girişimin ardından elde oluşan fonksiyon kısıtlılığı ve hastanın yaşam konforundaki bozulma nedeniyle daha az tercih edilmektedirler. Serbest flepler ise parmak ucu amputasyonlarında anastomoz yapılabilecek uygun pedikül olması durumunda kullanılabilmektedir. Lokal flepler aksial paternli veya random olabilmektedir. Parmak ucu amputasyonlarında aksial paternli flepler daha çok tercih edilmektedir (9).

Parmak ucu, duyusal yönden oldukça gelişmiş olmasının yanı sıra el fonksiyonunda önemli rol oynamaktadır. Bu yüzden parmak ucu rekonstrük-

syonlarında duyulu flepler tercih edilmelidir (1-8). Nörovasküler ada flebi kavramı ilk kez 1956'da Littler tarafından ortaya atılmıştır (1,8). Bu heterodigital ada flebi parmak distalinin rekonstrüksiyonlarında başarıyla kullanılmakla birlikte, duyusal algılamanın uzun zaman olması bir dezavantajdır. Homodigital flepler, donör alan morbiditesinin az oluşu ve hasarlanan dokuya benzer dokularla onarım sağlaması nedeniyle avantajlıdır (2-7). Fourcher ve Khouri homodigital ada fleplerinin 2 cm'e kadar ilerletilebileceğini belirtmektedirler (6). Adani ve arkadaşları proksimal hemi-Bruner ve Bruner tipi insizyonların ilerletmeyi kolaylaştırdığından bahsetmektedirler. Ancak bu tür insizyonlarda daha fazla skar ve kontraktür oluşumu söz konusu olabilmektedir (7).

V-Y ilerletme fleplerinde donör alanın gergin bir şekilde primer kapatılmasının skara bağlı kontraktür oluşmasına neden olacağı bildirilmektedir. Donör alanın kısmen greft ile kapatılması gerektiği durumlarda daha az insizyon ve skar oluşumu söz konusu olduğu bildirilmektedir (2-6). Bizim hastalarımızdan dördünde donör alan kapatılması için greft gereksinim duyuldu. Özellikle kemik defekti olmayan ve oblik amputasyonun neden olduğu geniş defektlerde flepler dorsolateral yerleşimli olmakta ve dorsal donör saha kapatılması için deri grefti gerekmektedir. Üç hastamızda defekt boyutlarının büyük olması nedeniyle bilateral flep uygulaması gerekli oldu. Bilateral flep uygulanan hastalarda parmak distalinde dolaşım bozukluğuna neden olmamak amacıyla ikinci flep için daha az pedikül dissekisyonu gerçekleştirildi ve sorun yaşanmadı. Hastaların 3-18 ay arasında değişen izlemelerinde komplikasyon ile karşılaşılmadı. Homodigital nörovasküler ada flepleri ile tek seanslı bir operasyonla hastaya normal, duyusu olan parmak ucu sağlanabilmektedir. Hospitalizasyonun gereklimesi de önemli bir avantajdır. Bu nedenle distal oblik parmak ucu amputasyonu olan hastalarda iyi bir tedavi seçeneği olarak sunulmaktadır.

KAYNAKLAR

1. Littler JW. Neurovascular pedicle transfer of tissue in reconstructive surgery of the hand. *J Bone Joint Surg Am* 1956; 38:917.
2. Venkataswami R, Subramanian N. Oblique triangular flap: A new method of repair for oblique amputations of the fingertip and thumb. *Plast Reconstr Surg* 1980; 66:296-300.
3. Lanzetta M, Mastropasqua B, Chollet A, Brisebois N. Versatility of the homodigital triangular neurovascular island flap in finger reconstruction. *J Hand Surg (Br)* 1995; 20B:824-829.
4. Joshi BB. A local dorsolateral island flap for restoration of sensation after avulsion injury of fingertip pulp. *Plast Reconstr Surg* 1974; 54:175-182.
5. Pho RV. Restoration of sensation using a local neurovascular island flap as a primary procedure in extensive pulp loss of the finger tip. *Injury* 1976; 8:20-24.
6. Foucher G, Khouri RK. Digital reconstruction with island flaps. *Clin Plast Surg* 1997; 38:367.
7. Borman H, Maral T, Tancer MF. Finger tip reconstruction using two variations of direct-flow homodigital neurovascular island flaps. *Ann Plast Surg* 2000; 45:24-30.
8. McCarthy JG. Plastic Surgery. Philadelphia: WB Saunders Company, 1990; 4477-4496.
9. Smith JW, Aston SJ. Grabb and Smith's Plastic Surgery. Fourth Edition. Boston: Little, Brown and Company, 1991; 857-887.